

LE CAMP DE TARRAGONA

PERIÓDICO CATALANISTA

Any 3.—Núm. 102.—Diumenge 20 de Juliol de 1902.

LO QUE VOLÉM

«Volém la llengua catalana ab carácter oficial y que sian catalans tots los que desempenyin càrrechs públichs: volém Corts catalanas, no sols per estatuir nostre dret y lleys civils sino tot quant se refereixi á la organisiació interior de nostra terra; volém que catalans sian los jutges y magistrats y que dintre de Catalunya's fallin en última instancia's pleits y causas; volém ser arbitres de nostra administració, fixant ab entera llibertat las contribucions y impostos, y volém, en fi, la facilitat de poder contribuir á la formació del exèrcit espanyol per medi de voluntaris ó diners, suprimint en absolut las quintas y llevas en massa y establint que la reserva regional forrosa presti servei tan sols dintre Catalunya.» (Del manifest de la Unió Catalanista de 16 de Mars de 1897).

LO DESCREDIT DE LA POLÍTICA

Lo creixent descredit de la política y dels polítics, és a Catalunya un fet d'aquells que no deixan lloc a dubtes. Anomenin com s'anomenin, vingen del camp que vulgan, pòrtin aquesta ó l'altra tendència, los polítics y la política no inspiran ja la més petita confiança al nostre poble. Ben al contrari: si fins ara's actes relacionats ab la vida pública passavan desapercibuts casi, en mitj de la general indiferència, avui s'ha avensat un grau més, y'l tant me fá d'algún temps s'és convertit en odi que's manifesta a totes horas y per qualsevol motiu.

No fa pas gayre que á l'Estat se'l considerava omnipotent, y's jutjava la seva intervenció necessaria y decisiva pera resoldre tots los assumptos. Lo mateix los ciutadans que's pobles, fiavan més en l'accio de l'Estat que en lo desenrotllo de las propias iniciativas, única font veritable de progrés. Era natural, donchs, que's partits polítics, amos absoluts de las funcions de govern, gaudissin de una influència poderosissima, molt apropòsit pera arrastrar en certis moments l'opinió pública, cega casi sempre en un país de baix nivell intel·lectual y faltat per completat de cultura.

La desmesurada afició qu'encara's conserva en gran part de la nostra joventut, á obtindre posicions administratives, és á dir, á viure del presupost, y la preocupació arrelada en moltes poblacions importants, de buscar en los organismes burocràtichs elements de vida pera contrarrestrar los efectes de la miseria á que las ha portadas sa natural decadència ó els errors de passadas generacions, demostren quan extesa estava aquella creensa, un dels més segurs indicis de l'inferioritat d'un poble.

Per fortuna sembla que no seguiren devallant per aquesta pendent perillosa. Los desenganys rebuts per una banda, y per altra la major cultura de la massa general, ha fet comprender á la fi, que la política en res pot afavorirnos y que's pobles que d'ella refien, caminan dretament cap á la seva decadència. Però ningú es avuy un secret, que l'intervenció de l'Estat entrebaixa la vida privada y la vida local, mata las energias y atrofia's orgues més ben disposats pera la lluita que fan necessaria's temps moderns. No són pas los pobles més avansats aquells á qui'l poder afala-ga ab seguidas concessions, sinó'ls que fugint de la protecció oficial, buscan en lo geni dels seus fills y en l'exercici del sant treball lo medi segur de dignificarse.

Per això'l fracàs de la política y dels polítics ha estat tan complet. Una llarga y dolorosa experiència demosta que no's goberna ab concepcions idealistes, sinó ab fets, y qu'el predomini d'aquelles concepcions, si bé manifesta en un desenrotllo excessiu de la potència legislativa y l'Estat té lleys pera regular totas las funcions que indegudament s'ha atribuït, en canvi, en lo terren de la pràctica, las lleys no's cumplen ó no tenen la deguda sanció. Aquesta y no'ra otra és l'explicació de qu'els Estats centralistes, ab tot y sos complicats organismes, ab tot y sus innumerables atribucions, no compleixen la missió qu'els hi està confiada, y més aviat sian un entrebanch per'l progrés moral y material. Aplicant en aquest sentir la frase d'un polítich espanyol, podríam dir que las nacions ahont la governació està en mans de les forces politiques, tenen totas las apariencies y cap de las realitats dels pobles degudament constituhits.

Podrà creure algú que'l descredit de la política és un mal que pot portar l'anarquia y'l desballestament en las societats del pèrvir; però si se examina ab imparcialitat la qüestió, s'arribarà al convenciment de que aquest descredit ha d'influir d'una

manera notable en lo melloramiento dels pobles. Si'l poders esencials polítics d'avuy, no fossin substituïts per altres més racionals y, sobre tot, més conformes ab la naturalesa, clar és que la temensa apuntada fóra justa. Mes, observis que á mesura que fracasan las forses y las organiacions merament políticas, y per tant, artificials y falsas, s'aixecan altres forses y altres organismes que responden á las necessitats y al modo d'esser dels pobles; observis que la tendència actual s'endressa á treure'l poder de mans dels polítics, pera entregarlo als qui representin quelcom més que una idea bona ó dolenta; y observis per últim, que, mentren en la gobernació no hi intervenguin directament l'agricultura, l'industria, lo comerç, la propietat y'l treball manual y intel·lectual, és á dir, totes las forses vivas, sera impossible que's Estats gaudexin de l'estabilitat necessaria pera'l cumpliment exacte dels seus fins.

Precisament és aquesta la base més segura en que descansa lo moviment catalanista. No informat al moviment, com han assegurat los polítics centralistas, un seguit de negacions tan sols. No; al costat de la negació de l'actual política, en que l'Estat, format arbitràriament, absorveix y anula á l'individu y á las entitats naturals, lo Catalanisme afirma, sosté y treballa pera organizar los elements vitals del poble y donarlos hi la deguda y proporcional participació en l'exercici de la soberania, únicament d'assolir la llibertat completa, l'igualtat efectiva y la germànora veritable per las que tant s'ha suspirat inútilment.

Convé, donchs, que'l descredit de la política y dels polítics, sia cada vegada més manifest y aumenti de dia en dia. Així y sols així enfortirà l'individu y als pobles, fentlos desconfiar de l'accio y de la protecció de l'Estat. Així y sols així afavorirà el desenrotllo de l'iniciativa privada y de las energias locals, únichs y veritables elements de la potència social. Així y sols així prepararem l'enderrocament d'aquest règim, qu'amaga sota's plechs d'una llibertat nominal, lo més afrontós y depressiu dels esclavatges.

PERE LLORET.
(De La Renaixensa).

Protecció als vins

Los nostres vehins, tan bon punt estiguieren replantadas las vinyas filoxeradas, se trobaren en que lluny de necessitar las grans cantitats de vins qu'havian importat d'Espanya, tenian especialment en los departaments del Heral y Pirineus orientals una plètora tal de producció, que calgué preocupar-se seriament de buscar sortida als vins, ja que fins cedintlos á prèus i riscos com eran los de quatre frachs hectòlitre, que ni pagaven los gastos de cultiu, no hi havia medi de buidar los sellers.

La primera mida que prengué lo Cobert francès fou violentar un xich los tractats internacionals y buscar per tots los melis entrebanchs als vins extrangers, qu'encara que en cantitats no molt abundantas seguian important, especialment en classes de molt color y còs pera profitarlas pera coupages. Ab pretextos més ó menys explícits, s'anal difultant las importacions deixant per completat á la producció nacional lo mercat francès.

A la disminució, ó més ben dit, casi prohibició d'importar vins, se guieren grans rebaixas en los drets de octroi (consums) rebaixas que si bé quantiosas sigueren insuficients pera desenrotllar lo consum en la mida qu'aumentava la producció.

Segons la Societat Central d'Agricultura de l'Alt Garona, la tendència de las cullitas és encara d'aument puig que hi ha moltes vinyas qu'ara començan á donar fruit y proposa-

com á unich medi pera fer front als mals presents lo de que'l ví natural circuli com vulgui y lliure de tot gravamen de consums. Encara á aquesta soluciò radical nomenada «Franquicia del ví» va acompañada de la con licio de que l'Estat no deu tindrer cap intervenció en lo ví natural, és á dir que la franquicia deu ésser sense cap classe d'entrebanchs.

També la societat d'Agricultura de l'Hérault patrocina aquesta soluciò sent son President Mr. Degrulluy un verdader apòstol de l'idea. Segons ell la llegistació actual sobre la viti-cultura és barbre, que la administració (com succeix aquí també) en lloc d'afavorirla la perjudica, que las llicencias y permisos constitueixen un sobre impost, que la tassa sobre's vins, viola'l principi d'igualtat devant l'impost, y que quan més lliure és una mercaderia, més se denrotlla y aumenta son consum.

Los partidaris de resoldre la crisis vinicola per aquest sistema aumentan de dia en dia y al gran nombre de societats agrícolas que'l defensan hi ha qu'agregar lo d'un respectable nombre d'homens polítics que prompte portarán al Parlament Francès un projecte de ley, demandant la supressió de tot impost sobre'l ví.

Cal esperar los resultats, puig allí com aquí l'octroi és una poderosa font d'ingresos y dubtem de moment l'èxit acompañat á la proposició de ley, mes si no de moment y tot lo dret de consum, una reducció molt important serà obtinguda.

Consola l'ànim yns fa en realitat enveja l'establir comparacions: A França devant d'una qüestió enterament igual á la que nosaltres nos afecta, se mouhen, se'n preocupan, treballan pera salvar la crisis vinicola. Non tenen prou ab lo conseguit fins ara y proposan solucions radicals.

En canvi aquí nos estèm quiets, morint d'inanició y fins quan, cas gayre séns exemple á Espanya, vé lo Gobern y atenent, no als planys dels agricultors sinó á miras polí-ticas, rebaixa'l 10 per 100 de los consums, pera aplicar aquesta reducció á las tarifas de vins, aquella disposició resulta per completat irroriosa, puig en moltes poblacions entre ellas Tarragona, las companyías arrendatarias, sindicats y Ajuntaments, segueixen cobrant lo deu per cent com si tal cosa, burlantse del poble, de la ley y de tot lo que hi ha que burlar.

Tenim per segur que molt abans conseguiran los francesos la supresió de l'impost de consums sobre's vins, que's vehins de Tarragona la bonificació del 10 per 100, sobre tot si continúa fentnos felissos l'actual sindicat, que tot s'ho ha gastat en rahons y rès més, y hagi autoritats que li consentin segueixi exercint una dictadura insoportable.

Qu'em manáveu, mare? feu la noya deixant de cusir, y alsant son capet ab vivesa, fixá son esguart á la qui li donguèl ser.

No teniu més que manar, mare, y d'una revolada, posantse de peu dret, deixá de manifest totas las gràcias de sa naturalesa sana, son bust arrogant coronat per un capet de faccions correctas, intelligent y simpàtic, sos moviments graciosos, sos dinou anys ben empleats.

Que ja has arreglat la mula? y las gallinas? Cóm està'l sopar?

Lo sopar ja n'està apunt; las gallinas s'han anat á joch després de ben tipetas, y la mula s'està acabant de menjar lo pinso.

—Sobre tot la mula, l'*«Enveja»* que jo li dich; en bona fe que no n'hi ha pas al terme ni s'farà termes; bé prou nos en podèm esvanir. Oy?

—Bé, si, feu la Maria, y assentant-se, continuà cusint.

—Veritat qu'ha quedat com un glo-pet de llet? poca me'n falta per re-passar, —y l'agulla en sos dits com vareta màgica entrava y eixia surgiint y apedassant aquell bé de Deu de roba blanca com la neu.

—Donchs si filla, tot lo poble neva plé; jo no sé d'ahont ha sortit! Que poca feyna té la gent, digué assentantse la Sió.

—Què diuen, mare?

—D'això del tèu casori. Ja, saben qu'aquesta nit s'ajuntèm ells y naltros pera acabarho de lligar.

—Qui la priva á la gent? deixeu que digan, mare, —feu la Maria la qui com Diana havia fletxat á l'Andreu, minyó ben plantat, d'excellents costums y hereuet de bonas fincas.

—No és això sols, no para aquí la llengua de la gent; volen suposar que no'n avindràrem.

—Deixeu dir.

—Com que ab això de la filoxera no's fan quartos, y ells són tan ta-canyos! No ho sé, no ho sé!

—L'Andreu ja'm vol y no ho és pas gens d'interessat. Veritat, mare? y plena de confiança deixá escapar per sa boca de perlas, una fresca rialla, interrompuda pel *«bona nit»* de son pare y de son germà que en aquell moment tornavan del treball....

Després d'haver sopat, s'ajuntaren (segons expresió de las comares) los pares y germà de la Maria, ab lo vell Rabassó (per mal nom) y sa mullet, pares de l'Andreu, los qui, acabat son repertori de paraulas insustancials com á pròlech, entraren de plé en l'assumpto.

Acabat de desgranar un discurs pintoresch rublert de metàforas, posant de relleu las qualitats de sa filla, la Sió parlà del dot, de lo poch que pel moment disposavan, de sos bons desitjos, mes com que ab això de la filoxera....

—No'n parlèm més, interrompí Rabassó, qu'aquesta (y signà á sa mullet) y jo ja ho havíam previst. No us dongui quimera. —Y fent una curta paua continuà. —Donchs ja compondreu que pera entrar de jova á can Rabassó, no s'hi entra aixís com aixís... però, com que's xicots se volen, y per no trencalshi la voluntat, hem determinat aquesta y jo, que'n lloch de pagans lo dot ab diners, nos podríau donar la mula.

—La mula!!!, al punt digueren ab un plany, com si un punyal los hi hagués entrat á dins son cor, los pares y germà de la Maria.

—Si, la mula, repetí ab fredor lo vell Rabassó. Se tréyau un pès d'assobre, una dispensa; no la necessiteu pera rès. Ans no tinguerà plantadas las vinyas!

—L'enveja! digué de sopte la Sió.

—Cóm! què voléu dir? sortint al reparo mitj picat, digué l'avi Rabassó.

—Dich, que l'e... que la mula no surt de casa! digué furiosa la Sió.

—Y ben nèt, digueren á l'unison son marit y son fill.

—Reflexioneu, no siguieu tossuts, aixís com aixís no abundan pas gayre los hereus, com lo de can Rabassó, digué aqueix esvanintsen; y à fè, continua que la mula no val pas mols diners, que diguem.

—Que no val rès; la mula? interrompí enfurismada la Sió, y... adeusiu pau, que com maguts per un ressort, tots prengueren part en la discussió, convertintse al moment en una olla de grills. —Que si la mula és això que si es allò, tot barrejan-lo lo nom de Maria, mes à la fi, eixí victoriosa la mula y la Maria, aquella noya robusta, guapa, simpàtica y honrada, no hi entrà pas de jove á can Rabassó.

—HERMENEGILD VALLVÉ.
Juliol 8, 1902.

Un concurs

Nostre estimat confrare l'ilustrada revista *Patria*, anuncia en son últim número un petit concurs literari de la sèrie que té projectada.

Hèus aquí l'anunci-convocatoria qu'inserta l'esmentada publicació:

"Primer petit concurs de "Patria"

Com varem prometer temps enrera, y sens altre si que'l estímul, convoquem avuy á nostre **Primer petit concurs literari**, esperant fundadament que's correuhadors de nostras lletras, hi acudirán, sens desdenyar lo modest dels premis que serán adjudicats en la forma següent:

Primer premi.—S'ofereix un to-tomo luxosament enquadernat de OBRES CATALANES d'IXART, lo primer tomet enquadernat de nostra revista *Patria* y una suscripció honoraria á la mateixa, á l'autor del *«Quadret»* d'igual tema, que segueixi en merít literari.

Accésit primer.—Un tomet enquadernat de nostra revista y una suscripció honoraria á la mateixa á l'autor del *«Quadret»* d'igual tema, que segueixi en merít literari.

Accésit segon.—Altre tomet enquadernat de la revista *Patria* y una suscripció honoraria á la mateixa á l'autor del *«Quadret»* d'igual tema, que segueixi en merít literari.

CONDICIONS: 1.ª Lo quadret que's demana no podrà excedir de tres columnas de nostra publicació y de la letra en que van los articles de fondo.

2.ª Los treballs distingits ab Primer premi, Accésit primer y Accésit segon, serán publicats en nostra revista d'un á un en los números següents al fallo.

3.ª Aquells treballs que segueixin en merít relativi als primers, los que consideri dignes lo Jurat, serán publicats per ordre en los números successius. Per això tot treball enviat al concurs quejarà de propietat de la revista *Patria*, per espay d'un any desde'l fallo.

4.ª Aquest serà publicat per medi de la prempsa ans del número de *Patria* de Septembre, en lo que, junt ab lo veredicte, se publicarà'l treball distingit; ab lo nom de son autor.

5.ª Tots los treballs deurán ésser rigorosament originals, inèdits, escrits en català y enviats al Secretari del Jurat, (Nao, 6, 1.er), sense firma d'autor y acompañants d'un plech clòs contenint lo nom de l'autor y en lo sobreescrit lo mateix titol ó lema de cada quadret.

Així ho acorda en

drellençhs, de piano, violí, violoncello y armoniùm respectivament, senyoreta Jovita Serra y senyors Dini, Raventós y Gomis. Lo producte integrò d'aquesta festa se destinàr à Beneficència.

Seguidament l'Ajuntament, lo coro «La Lira» y la orquestra quedirigeit don Pau Gomis, se dirigiràr à la que fins avuy s'ha anomenat plassa Nova, per descubrir la lápida, costejada per suscripció pública, dedicada à la memoria de l'honorat y sabi patrici Don Francisco Pi y Margall, qual nom portàrà dita plassa.

A la vesprada se cantaràn à la iglesia parroquial **solemnas completas**.

Posarà fi als festetjos d'aquest dia, una agradoys y **Gran Verbena** que tindrà lloc en dita plassa de Pi, que apareixrà artística y bellament adorada y esplèndidament illuminada; en quina festa nocturna hi pendràr part lo coro «La Lira» y l'esmentada orquestra, cantant y executant las més triadas composicions de son variat repertori; los *Xiquets de Valls* aixecarán castells, y's dispararà un **Ramell de focs artificials** que acabarà ab una llarga *traca valenciana*, à càrrec del conegut pirotècnic D. Federico Aspiau.

Dia 26.—A l'apuntar lo dia **matinadas** per la música, gralles, *Xiquets de Valls* y balls y dansas populars.

A las 10 del matí, ab assistència del Magnífic Ajuntament, se celebraràn en la iglesia parroquial **Divins Oficis** dedicats à *Santa Agnès*, fent son panegirich lo conegut y eloquent orador Reverent P. Cardona; corrent la part musical à càrrec de la ja mentada orquestra que dirigeix D. Pau Gomis.

A la surtida d'Oaci, següent la costum de cada any los balls y comparsas lluhiran sas habilitats devant de la Casa de la Vila, y's *Xiquets* aixecarán sos més atrevits *castells y torras*.

A la tarde ditas dansas i *Xiquets* recorreràn los carrers de la vila, fent cap à las 7 à la plassa Vella pera acompañar la **Solemne Professió** que recorrerà'l curs acostumat, cantantse en diferents llocos bonichs motets. Al retorn se dispararà á la plassa de la Iglesia un *ramellet de focs d'artifici*.

A la nit en los teatros del Cassino Circo y del Tívoli, hi tindrà lloc duas grandiosas **funcions de Òpera** dirigidas respectivament pels reputadíssims mestres concertadors senyors Baratta y Goula.

Dia 27.—Com en lo dia anterior comensarà la festa ab alegrías matinadas.

A las 9 gran arribada del notabilissim **ORFEÓ CATALÀ** que dirigeix l'intelligent Mestre D. Lluís Millet; acudint à rebrel á la plassa de la Estació, los balls y dansas populars, gralles y músicas y's *Xiquets de Valls*, que aixecarán en obsequi dels orfeonistas alguns *castells* y acompañantlos á sa entrada á la població.

A las 10 **Solemne Ofici de difants** en sufragi dels vehins que han finat durant l'any.

Després del ofici tots los balls tornaràn á lluir sas habilitats á la plassa de Pi y Margall, ahont los *Xiquets* aixecarán sos *castells y torras*.

A la tarde los balls recorreràn la població y á les 4 de la mateixa, en lo Teatre del Tívoli, **Gran Concert per lo Orfeó**.

A la nit lo mateix que en lo dia anterior, **Grans funcions de Òpera** en los ja mentats teatros Circo y del Tívoli per ditas companyías.

Comentaris

Cosas de casa

Ja saben nostres llegidors que ls regidors de la conservaduria, no volián de cap manera que l'Ajuntament acceptés la instancia del *Centre Industrial*, perque era poch respectuosa y perque, això és lo més salat, no podián consentir que elements extraños.... Però devant la llei tingueren que ajupir lo cap, acordant que passés á la comissió corresponent.

Nosaltres no estèm gayre forts en asumptos de l'Ajuntament, però ns sembla recordar que sempre havía sigut l'alcalde qui enviava les instancies á la comissió que li semblava corresponia lo assumptu. Hauria obrat perfectament lo Sr. Pallarès enviant l'esmentada instància á la comissió corresponent, evitant d'aquest modo que en la darrera sessió alguns regidors donessin *rienda suelta* á las sevas passions, ab descredít del municipi.

Però deixemse de consideracions, y aném al grà. Acabava lo secretari de lligir l'acte de la sessió darrera, quan ab gran precipitació demana la paraula lo regidor conservador-torrista D. Rafel Cuchi, pretenent que's designés la comissió que devia dictaminar. Y aquí se armà un embolich de mil diables. Que passí á la de Mercats, digué un. De cap manera, perque la comissió de Mercats no existeix, saltà'l Sr. Cuchi (R.) que com a bon republicà, dich, conservador, quan una cosa no li convé la supremeix *ipso facto*. Donchs si la comissió de Mercats no existeix, jo que'n formo part, digué en Rossell, dimítetx. En Barba deya als seus: à la de Gobernació... à la de Cobernació... altres: à Foment... Allavors l'alcalde, pera acabar d'una vegada, posà à votació si Foment o Gobernació, y resultà Foment.

Ja tením donchs que l'instancia del *Centre Industrial* és à la comissió de Foment, ahont lo mateix que en la de Gobernació predomina l'element caciquistà. Ara veurem lo que farà, puig té tres camins á seguir: primer, donar la callada per resposta; segón, enviar á passeig

al *Centre Industrial*, y tercer, acceptar la proposta de l'esmentada societat. En los dos primers casos lo públich tindrà ocasió de rabatejarlos de mala manera y en lo tercer un triomf del *Centre* y una derrota del caciquist. De manera que fet y pastat, els mateixos, encegats per la passió, s'han tancat á la ratera; y després encara voldràn passar per llestos....

**

Després se presenà un dictamen de la comissió d'aigües, accedit à la sollicitud dels vehins de les afors de Sant Francesc, que demandavan una font pública en aquella important barriada. Hi ha que advertir que's concedia una ploma d'aigua trayentla de les fonts públicas de la Rambla nova qu'estan explèndidament dotades de dit indispensabilelement. Llegírsel dictamen y tirar-se dament los caciquistas, tot fòr hú. *Senyors.... això seria regalar una ploma d'aigua....* exclamà ab to campanut lo Sr. Cuchi (M.); altres regidors li seren chor.... y veient l'Ixart que's perdrà la votació retràr el dictamen. Nosaltres no l'hauriam pas retirat y fins hauríam provocat la votació pera que'l públich vagi prenent nota de qui són los que's preocupan del bé de Tarragona y dels que van à fer política personal, importàntoshi tres cireras dels interessos de la ciutat.

Los vehins de las afors de Sant Francesc poden agrahir, donchs, als caciquistas, l'haverse quedat sense aigua, quedant això establecta una irritant desigualtat, puig mentres no hi va haver cap dificultat pera canalizar lo carrer del Gobernador Gonzalez, passant al devant dels altres, sense urgencia de cap classe y sols per la conveniencia d'un senyor, als de las afors que verdaderament la necessitan l'aigua y són tan veïnhos de Tarragona com lo primer se'l hi diu que si tenen set que beguin.... vi-

Y mentrestant l'Ajuntament arrenant aigua pera regar tomaqueras....

Ja pican....

Tenim lo gust de participároshi que sense volgurho ni sapigurho havèm agafat un llus de primera.

Es lo cas que en lo darrer número de *La Justicia* s'hi publica un article sobre ensenyansa, en lo que l'autor nos diu que nosaltres havèm motejat de *latas* algúns dels seus escrits. Donchs bé; nosaltres no podíam titllar de *latas* los escrits sobre ensenyansa que han vist la llum en dit periòdic porque desde aquella injusta desatenció que tingüe ab nosaltres quan la qüestió del joch, no'n havèm ocupat gens ni mica de *La Justicia* exceptuant quan fòr denunciada que expresarem nostre sentiment com era del cas entre companys.

Ara si l'articulista's refereix als escrits que publicà en *La Opinión* contendint a nosaltres, allavoras te ráhò, y resultarà lo que ja sab tothom: que'l redactor pedagògic de *La Opinión* no poguent escriure en lo diari conservador contra nosaltres perque estèm de *morus*, ha sentat plassa de redactor de *La Justicia*, puig de redacció son los articles que publica, no portant com no portan cap firma.

Y després d'això encara resulta un'altra cosa: que'l mestre en qüestió, que vol passar per catòlic *enrage*, forma part de la redacció d'un periòdic anti-catòlic y menja-cappellans, ab quinas ideias llibertarias és de suposar que hi está conforme.

¡No'n volíam saber d'altra!

No passa res

La política està tan encalmada, que un hom agafa la ploma y no sab que dir, à no ser que'n entretinguèm de nou ab las *idas y venidas* de'n Canalejas; però com aquest apreciable senyor se deixà ja de democràcias y torna á la casa payral del fusionisme, cansat de correu aventuras y convensuts de que si no és bon minyó no li donaran anisos del presupost, no val la pena de que'n hi amohiné; al cap de vall en Canalejas acabarà per acceptar, si li donan, la presidència del Congrés ó alguna altra breva per l'istil, y de tot lo soroll que ha mogut per aquestas terras no'n quedarà més qu'el recort y l'amargor que sentirán alguns republicans de haverse deixat entabancar per qu'ls hi oferia la república.... científica.

Nosaltres no estèm gayre forts en asumptos de l'Ajuntament, però ns sembla recordar que sempre havía sigut l'alcalde qui enviava les instancies á la comissió que li semblava corresponia lo assumptu. Hauria obrat perfectament lo Sr. Pallarès enviant l'esmentada instància á la comissió corresponent, evitant d'aquest modo que en la darrera sessió alguns regidors donessin *rienda suelta* á las sevas passions, ab descredít del municipi.

Però deixemse de consideracions, y aném al grà. Acabava lo secretari de lligir l'acte de la sessió darrera, quan ab gran precipitació demana la paraula lo regidor conservador-torrista D. Rafel Cuchi, pretenent que's designés la comissió que devia dictaminar. Y aquí se armà un embolich de mil diables. Que passí á la de Mercats, digué un. De cap manera, perque la comissió de Mercats no existeix, saltà'l Sr. Cuchi (R.) que com a bon republicà, dich, conservador,

quan una cosa no li convé la supremeix *ipso facto*. Donchs si la comissió de Mercats no existeix, jo que'n formo part, digué en Rossell, dimítetx. En Barba deya als seus: à la de Gobernació... altres: à Foment... Allavors l'alcalde, pera acabar d'una vegada, posà à votació si Foment o Gobernació, y resultà Foment.

Ja tením donchs que l'instancia del *Centre Industrial* és à la comissió de Foment, ahont lo mateix que en la de Gobernació predomina l'element caciquistà. Ara veurem lo que farà, puig té tres camins á seguir: primer, donar la callada per resposta; segón, enviar á passeig

al *Centre Industrial*, y tercer, acceptar la proposta de l'esmentada societat. En los dos primers casos lo públich tindrà ocasió de rabatejarlos de mala manera y en lo tercer un triomf del *Centre* y una derrota del caciquist. De manera que fet y pastat, els mateixos, encegats per la passió, s'han tancat á la ratera; y després encara voldràn passar per llestos....

Y per què no han d'inspeccionar las escoles privadas? que no són à Tarragona aquestas? que no són sers humans los noys que'n aquestas van? ó és que escola privada vol dir escola perfecta? Però deixem-ho correre això, perque no crech que's hagi cumplert aquesta prescripció ni crech que's cumpleixi per ara, ni per ara; los metges tenen molta feyna al celeberrim consultori, y los regidors tenen altra feyna quals impideix vetllar per la salut del poble.

L'article 5.ª divideix la població en dues sonas, à cada una de las qu'està confiada la direcció facultativa à un dels dos metges. Y quan n'hi havia tres, perque servia l'altre?

L'article 6.ª diu que'l metges secundaràn las mides de caràcter sanitari ó higiènic que emanin de l'Alcaldia ó Ajuntament. Quin tip de riurem faria si la cosa per lo seria no'm fés plorar!

A més dels anteriors articles los metges municipals deuràn cumplimentar las prescripcions següents:

1.ª «Assistir als naixements y gastalements que's presentin à las famílias pobres,» (això no calen llevadoras com proposava mon amich, ni caldría que's desocupés en una escaleta com hauria succehit à una pobra si no hagués surtit una ànima caritativa per evitarlo) «ja sigui al seu domicili ó en qualsevol assolito municipal.» ¿Assil municipal? ¡Ara vegí! no savia que'n tinguessim d'aquesta rica fruya. ¿Volent fer lo favor de dirme ahont cau això? ¡Ah, ja! això devian posarli per quant ne tinguessim, ó confiant del pio y santo hospital. Però cá, aquest diu que són verdes, que ni l'hospital és municipal, ni's vol entendre de aquestas... no sé com dirlo. Aquesta primera és còpia casi total de l'art. 2.ª del R. D. de 14 de Juny de 1891.

2.ª «Asiluar á l'Administració de justicia etc. etc.» Si volguessin dir ab això ajudar à l'Ajuntament perque'n fés de justicia en los assumptos de sa incòmunicia, ja ho crech que necessitan los dos metges, y encara que fossin cent potser no'n tindrían prou, no pas si fossin del calibre dels que hi ha que's deixan passar per tot. Aquesta 2.ª és còpia del primer paragraf de la 4.ª del R. D. dit.

3.ª «Prestar serveys sanitaris d'intérès general etc.» Ja faràn lo favor de dim quins han prestat y quins los hi han encarregat perque Tarragona, la que paga, desitja pendrà nota. Aquesta 3.ª és còpia de la 2.ª del R. D. de 14 de Juny de 1891.

La 4.ª està copiada, y molt mal copiada, de la lley o R. D. de 14 de Juny de 1891.

La 5.ª «Prestar en casos d'urgència y ab la deguda retribució aquells serveys que'l Gobernador de la província ens carregui en los pobles propers á la capital, tot copiat menys á la capital: l'original diu de sa residència. Llístama que aquell Gobernador que'm va fer anar á Cambrils ignoràs aquesta prescripció; ells haurien obtingut la deguda retribució, jo vaig obtindre un'altra cosa que més tard dire. Però Cambrils potser no pertany á la llista dels pobles propers que s'eu obligat a gaudir per espay de cinch ó sis horas al dia'l pobre infant que vá á l'escola per desenrotillar la ment y los sentiments, y no desenrotilla ni's uns ni'altres, perque desenrotilla pésimamente son: còs; mens sana in corpore sano.

Aqueixa 5.ª y altra se cumplirà lo dia que l'Ajuntament tingui menys política que fer y més satisfacció en cumplir deberes de caritat.

mides higièniques que convingui adoptar, posant en coneixement de l'Alcaldia las deficiencias ó faltas higièniques que observen.

Y per què no han d'inspeccionar las escoles privadas? que no són à Tarragona aquestas? que no són sers humans los noys que'n aquestas van? ó és que escola privada vol dir escola perfecta? Però deixem-ho correre això, perque no crech que's hagi cumplert aquesta prescripció ni crech que's cumpleixi per ara, ni per ara; los metges tenen molta feyna al celeberrim consultori, y los regidors tenen altra feyna quals impideix vetllar per la salut del poble.

La 8.ª continua això, «Al girar ditas visitas d'inspecció deuràn ademés acomodarse à las següents prescripcions quin resultat transmitirán à l'Alcaldia: Relació dels alumnes no vacunats existents en cada escola, això com dels què pateixen malalties encomanadissas ó en las que's notessin síntomas que ofereixin perill de contagi».

Mare de Déu cuantes cosas! ja que bonicas són! Ja'n farà'l favor l'Ajuntament de publicar-lo resultat d'aqueixas inspeccions perque dèu ser molt hermos il·legíels y més hermosas las consequencies que se'n puguen treure.

Pobres mestres, quants amohinos! Al menys cada tres mesos una inspecció, tot un dia perdut mirant brassos arremangats, que dich brassos, camas y tot, perque ja té'l capricho de ferse vacuums, a qualsevol altre part dels còs que no sigui'l bràs; mira que miraràs caps, busca que busca tinya, que en aquesta ciutat abunda; ves si un hat tingut serampi, escarlata, difteria, etz., etz.; ves prenen apuntes i pobres metges! regira després l'edifici, ves si està tot al seu punt y ratlla, y després tingas una conferència llarga, llarguissima (més que aquest article) per convence al Sr. Alcalde de cosas que no hi entén res, ni hi vol entendre, perque això encara que'l reglament en parli són petitesas que s'escriuràn per pura fórmula.

Si aqueixa prescripció 8.ª se cumplís com Déu mana, ella sola seria prou pera transformar la generació que'n segueix; no hi haurà tants malalts de la vista, tants torts de l'espina, tants caps pelats per tinya, ni'l Sr. Nadal vendrà tanta emulsió per los desmirriats, per la falta d'higiene, sobre tot per la falta de ayre pur y sobras d'atmòsfera polsosa que s'eu obligat a gaudir per espay de cinch ó sis horas al dia'l pobre infant que vá á l'escola per desenrotillar la ment y los sentiments, y no desenrotilla ni's uns ni'altres, perque desenrotilla pésimamente son: còs; mens sana in corpore sano.

Aqueixa 8.ª y altra se cumplirà lo dia que l'Ajuntament tingui menys política que fer y més satisfacció en cumplir deberes de caritat.

A. RABADÀ

(Seguirà)

NOTA MALA.—Podrà dirnos l'Excelentíssim Sr. Alcalde ó qualsevol regidor de nostre Excelentíssim Ajuntament, si en tota part dels mos civils se farà cas de las denúncies y desgavells formulats en los articles publicats ab lo nom de «Caritat, y si l'Excel

Pastillas Morelló

prou seynas si hi havia qui pogués donar-se compte de lo ocorregut devant sos ulls.

Plà saben tots los qu'hi assistiren que aytal recorç grat, no morirà jamà entre'ls vivents, y's esdevenidors llegiran en la troballa del retrato de l'altar, las més greu delicia y satisfacció dels seus pares.

Que'ls semblá a vostés, prehuats amichs als qui dedico aquestes senyilllas pastillas?

De ma part puch dir que, per lo hermos, mi sembla un somni; per tractar-se de la Verge, m'aparegué una visió; per haverlo vist y tocat, me plau haja sigut una dolsa realitat.

CELESTÍ SANGENÍS, PBE.

Valls y Juny 1902.

Funerals á Mossén

Cinto á Montblanch

Dijous passat se celebraren à l'iglesia parroquial de Sant Miquel de dita vila solemnes sufragis que en bé de l'ànima del gran poeta nacional organisa la munio de sos admiradors d'aquella y d'altres pobles de la Conca, pera'ls que's reparten elegants invitacions.

Aquell temple, hermos exemplar del art català, que segons tradicció digna de tot crèdit, aplega sota son riquíssim enteixint los estaments de la terra en les Corts generals reunides á Montblanch durant los regnats de Jaume II, Alfons III, Ferran I y altres reys, acobla l'altre dia una gernació composta de personas de tots los estaments, entre las quals pot dir tot lo que en aquella població representa cultura y prestigi, pera pregat á Déu per l'eximi cantayre de la Fe y de la Patria.

Lo temple produua hermos efecte ab la severitat de son presbiteri completament endolat, destacantse imponent entre esplèndida iluminació un precios Sant Crist. Al mitj, s'aixecava un imponent túmol rodejat de blandons, surmontat de las insignias sacerdotals y ostentant cuberts de gassas negras, los titols de las obras capdals de l'insigne poeta.

Devant d'aquells negres paraments, als acorts magestuosos del mes pur cant gregoriana, qu'usaren los celebrants, y de la missa de requiem del mestre Ferrer, executada ab gran sentiment y perfecció per una ajustada capella de música, acompañada á l'armonium, quin bòfeyà d'estarhi, que b'shi trobava l'ànima, recullida y devota, encomanant á la misericòrdia divinal geni de la poesia patria!

Digué l'ofici'l Rv. Sr. Econom de la parroquia, licenciat Mossén Joan Cunillera, assistit del licenciat Mossén Joan Llombart y de Mossén Pau Queralt; y estigué la part vocal de la música á càrrec del Rts. Mossén Joan Ros, Mossén Jaume Bofarull, Mossén Joseph Mora-gas, Mossén Joan Baixeras y altres, y la instrumental al del R. P. Frà Francesch Arroyo, Organista del Convent de Franciscans.

En lo presbiteri s'hi assentà'l dòl, presidit del M. I. Sr. Canonge Magistrat de questa Seu, Dr. Mossén Antoni Bal-sells, y format del R. P. Frà Anton Serra, representant de la Comunitat francescana, qui volgué associar's al piadós acte en sufragi del llustre tercerol de la seva Orde è immortal cantayre de son serafich Pare y Fundador; del nostre Redactor D. Pere Lloret y dels companys D. Joan Poblet y Teixidó y D. Joan Poblet y Civit d'aquella Vila.

La concurrencia, com hem dit, fou numerosa y molt lluïda, figurant entre ella tos lo clero de la parroquia, los seyors Rectors de Barbarà y Guardia dels Prats, y en lloc preferent, los representants de la Lliga Regionalista de Barcelona, de las Associacions Catalanistas de Tarragona y sa Comarca Valls y Solivella; y dels periódichs *La Veu de Catalunya*, *La Renaixensa*, *La Veritat*, *Patria* y *Lo Camp*.

Acabada la missa s'revestí l'esmentat Sr. Canonge, qui entonà l'absoluta, solenné a tot serho, y à quarts d'una eixemt del temple, ab la satisfacció d'haver pagat en poch o molt, la nostra part del deute inmens de la Patria á son preclarissim fill.

Rebin sos devots, nostres cars amichs de Montblanch y demés poblacions de la Conca de Barbarà, coral enhorabona per llur lloable entusiassisme y per la fortuna ab que lograren patentizar en la festa que premiosament acabèm de ressenyar, lo viu y expandit que sortosament està entre las personas de cultura intel·ligencia y nobles sentiments de llurs pobles, l'amor y l'admiració envers lo més gran poeta del nostre renaixement.

Sants de la setmana

Diumenge, dia 20 de Juliol.—Sants Elias prof., Geroni, Emilián fr. y Margarita y Liberada mrs.—Dilluns, 21.—Sta. Praxedes vg. y sant Daniel prof.—Dimarts, 22.—Sta. Maria Magdalena p.—Dimcres, 23.—Sts. Llibori b. y Erminda vg.—Dijous, 24.—Sta. Cristina vg. (Vigilia, dijuni).—Divendres, 25.—Sants Jaume ap. patró d'Espanya y Cucufat.—Dissabte, 26. (Abans t.)—Sta. Agnès de Nira, Sra.

Quaranta horas: continúan á l'iglesia

de Religiosas Descalsas y dimars començaran á l'iglesia de Religiosas Beatas de St. Domingo.

NOVAS

Dimecres ab tota solemnitat se celebrà la festa del Carme en l'iglesia dels frares del Carmelo y en la de las religiosas Descalsas.

Sapiguda és la gran devoció que'l poble de Tarragona professa á la Verge del Carme y bona proba'n donà omplenant á tot hora las esmentadas iglesiás y en l'acte de la professió que's vegé molt concregada.

L'animació per los balcons y carrers sigue també extraordinaria convertintse la tarde del dia de la Verge del Carme en una verdadera festa.

Los barcos fondejats en lo port estiguerejan empavesats per ésser la Mare de Déu del Carme patrona de la marina mercant.

Fins ara rès ha fet l'Ajuntament pera conseguir com proposà nostre amich seyor Rossell que vinguesss á Tarragona bous de l'Argentina á fi de poguer vendrer al públic la carn á més bon prèu del que té actualment.

Ni en aquest assumptu ni en altres que interessan verdaderament á Tarragona se mou l'Ajuntament, puig no sembla sinó que hi hagi privilegis en lo de fer proposicions y que segons de qui's tracti tota iniciativa deu ésser ofegada.

Ara comprené lo perquè certs elements perduta la breva de l'Alcaldia se aferraren com náufrechs á la taula de salvació á certas comissions, desde ahont encara procuran seguir la mateixa tática que fins aquí y que tant los ha acreditat com a administradors.

No ha de fer això rès. Lo poble va encara convencéntse més de lo que pot esperar de certs caciquistas, que no contents ab haverlo fet els malament del tot, no tenen avuy altra deria que desbaratar las iniciativas dels altres. Bon profit los hi fassi semblant conducta.

Los nostres amichs d'aquesta ciutat que'l passat dijous anaren á Montblanch pera assistir als solemnes funerals que's celebren en bé de l'ànima de Mossén Verdaguer, nos pregan fem públich lo seu agraiament envers los dignes companys d'aquella vila y demés pobles de la Conca, dels qui rebieren delicats obsequis y repetidas mostras de consideració y afecte.

Per cert que's nostres companys tinqueren també ocasió d'apreciar y de censurar d'accord ab tos lo poble, los medios posats en joch pel caciquisme montblanqui pera deslluir la piadosa festa, y que com sempre, resultaren contraproductives, puig que no serviren més que per augmentar en lo veihant l'estimació á las glòries de la Terra y l'odi als infellos que s'entretenen volgut aturar l'actual moviment de dignificació.

Sembla estrany que's qui més interessats haurian d'ésser en posar-se al costat del poble, contrarínsas més llegítimas aspiracions y's fassin còmplis del desbailestament que'l règim imperant nos ha portat.

Que vagin fent, que prou arribarà'l dia de passar comptes, y allavors será ocasió de donar lo merescut premi á n'aquests que, per rara coincidència, no podèm calificar avuy de toca-campanas.

Sembla que resultant los frares de la Grand Chartreuse abandonan la França pera estableixre á Suissa.

Segons notícies que considerem de bonas fonts, la primera intenció dels esmentats frares era estableixre á Tarragona, tant per lo bon clima que aquí gaudim, com per tenir més á mà y ab més economia la primera materia pera llur industria; però després de pensarhi molt deixaren correr aquesta primitiva idea, per l'inseguritat de las cosas á Espanya.

No cal dir quant ho sentim y lo molt qu'envejém á la democràtica Suissa, ahont tos las ideas són respectades y més que las ideas los interessos y propietats de tothom. Per això allí van al cap del progrés, mèntres que als espanyols los hi correspon la cùa per ignorants y baladriars.

Vostès creurán que's Sindicats del concert grémial de consums venen obligats á cumplir los preceptes reglamentaris com los demés vehins, donchs se equivocan, y sinó qu'ho diguin los empleats del fielato del Pont, ahont un dia de la darrera setmana v'ocorrerà lo següent:

Al passar per allí un carro carregat d'ordi, pretengué l'empleat de nit, com és de lliny, fer descarregar l'ordi pera que l'ensemblemà al matí pogués l'empleat de dia pesarlo y liquidar lo dret de consum; però com en aquell carro hi anava un senyor que té la vèu molt segura dintre del Sindicat, tingué de deixar passar lo carro fent cas omis de lo qu'està manat, això sí ab la promesa de quel dia següent lo senyor aniria á pagar.

Mèntres estaven en aqueixas rahons comparegué un altre carro ab la mateixa cárrega, qual carreté disposava á descarregar l'ordi; però al véure que l'altre carro passava sense cumplir lo que á ell li obligavan, l'emprengué contra l'empleat qui no sabent que dir se mirà al senyor y amo, com volgument preguntar: ja vèu,

Obran per inhalació dels agents antisséptichs, anti-catarrals y anti-asmàtics que's despenyent mèntres van desfentse per la boca. Curan la TOS, REFREDAKS, BRONQUITIS, AUFEXH, CATARROS, RONQUERA, ABCESSOS PULMONARS, ETC.

Farmacia del autor, Portal del Angel, 21 y 23, Barcelona

Elixir á la Ingluvina GIOL

Es lo millor remey pera la prompte y segura curació de totas las malaltias del

VENTRELL

per cròniques que sian, regularisant son funcionament y reforçant los debilitats.

De venta en totas las Farmacias y en casa son autor, Passeig de Gracia, 4, Barcelona.

AVÍS PACIÁ MANUEL

participa á sa nombrosa clientela y al públic en general, que ha trasladat son Establiment a la mateixa Rambla de Sant Joan, n.º 50, entre sessol; demunt de la tenda «Las Balears», ahont los ofereix son esmerat servei al mateix temps que prèus molt econòmichs.

Especialitat en abrichs de senyoras

J. Caballé y Goyeneche

Rambla St. Joan, 48

BRODATS: Acaba de rebrer colecció de 200 dibuixos

d'aquells vehins, però'ns sembla que no se'n treurà rès, preocupada com está la majoria caciquista del Municipi en esbrinar á quina Comissió han de passar las instancies.

Ademés, si als vehins de las Afòrs de Sant Francesch, se'ls nega l'agua, què té d'estrary que als del carrer de Cuitarreras se'ls negui la salut...

Cada dia són més marcats los avensos que sá la revista local *Patria*, quin últim número confirma lo que dihèm per lo valiós de sa part artística y lo escullit de son següent.

SUMARI:—(Cròniques tarragonines)

«La Rambla de Sant Joan», per Lluís Benages.—«Sempreviva», per J. B. P.—«Amorosa», per Salvador Borru y Soler.—«Jochs del temps de la infantesa», per Valeri Serra y Boldú.—«Als tarragonins», per J. Delpont.—«Notas tolkóricas de Constantí», per Agustí M. Gibert.—«Los Romeus».—«Furetejan per les golies», per Joan poblet.—«A una Ampurdanesa», per Ampurdanes Dols.

—«De nostres clàssichs».—«Primer petit concurs de *Patria*».—«Crònica».—«Entretiens».—GRABATS: Tarragona.—Rambla de Sant Joan (inst. de A. Quintana).—Poblet: Porta Dorada.—Paisatge (il·lustració).—Los Romeus (cansó).—Los orfens (de Ferran Cabrera).

Ha sigut rebut provisionalment per la Comissió d'aigües de l'Ajuntament lo deposit construit en lo que fou fort de l'Olla.

Hem rebut lo Reglament y programa provisional del XIV Congrés Internacional de medicina que tindrà lloc á Madrid des del 23 al 30 d'Abrial de 1903.

Lo comité de Tarragona lo constitueixen D. Antoni Rabadà Mayné, president, y D. Ricart de Vilallonga y Velasco, secretari.

Agrahim la atenció y en l'imposibilitat d'extractar l'esmentat Reglament y programa, lo tenim en nostre Redacció á disposició de las persones á qui puga interessar.

En una societat catalanista de Barcelona, la autoritat ha sospès una veillada en la que s'havien de llegir alguns fragments del poema capdal de Verdaguer «L'Atlàntida».

Sembla que en lo successiu l'esmentada societat organisará veilladas pera llegir trossos escollits del «Don Quijote». No està mal.

Segons llegim en un confrare de la localitat, l'autoritat militar ha denunciat novament al setmanari *La Justícia*.

Ho sentím y desitjém que'n surti en bé de l'ensopègada.

Ha sigut detingut y posat á disposició de l'autoritat militar, un pobre captayre cego que anava pels carrers de Barcelona cantant «Los Segadors».

Devant de tal rigor no creyem que ara s'pogués queixar en Canalejas de no havérseli deixat respirar á n'ell los ayres de la llibertat.

Y tant com nos convindria respirar los ànosrests aquests ayres ab la calor que venim patint!

L'aplaudit quarteto que ab tant aplau-sos del públic dóna concerts en l'elegant Cafè del Centro, executarà aquesta nit lo seu següent programa:

1.ª Sinfonia «Gazza Ladia».—Rossini.

2.ª «Bohème» (1.ª Fantasia).—Puccini.

3.ª «Traviata» (Fantasia).—Verdi.

4.ª «Rienzi» (quarteto).—Wagner.

5.ª «La Verbena de la Paloma».—Bretón.

Nostre bon amich lo Pbre. D. Emma-nuel Sabater y Gardenyes, en molt artística tarja sobre pergamí y hermosamente impresa en l'estampa de nostre benvolgut amich Sr. Sugrañes, nos participa haver rebut lo grau de Doctor en Sagrada Teologia en aquesta Universitat Pontificia.

Al passar per allí un carro carregat d'ordi, pretengué l'empleat de nit, com és de lliny, fer descarregar l'ordi pera que l'ensemblemà al matí pogués l'empleat de dia pesarlo y liquidar lo dret de consum;

però com en aquell carro hi anava un senyor que té la vèu molt segura dintre del Sindicat, tingué de deixar passar lo carro fent cas omis de lo qu'està manat,

això sí ab la promesa de quel dia següent lo senyor aniria á pagar.

Mèntres estaven en aqueixas rahons comparegué un altre carro ab la mateixa cárrega, qual carreté disposava á descarregar l'ordi; però al véure que l'altre carro passava sense cumplir lo que á ell li obligavan, l'emprengué contra l'empleat qui no sabent que dir se mirà al senyor y amo, com volgument preguntar: ja vèu,

Brillantissim cop d'efecte presentava l'espavós Saló de la distingida Societat Centre Català d'aquesta, lo prop passat diumenge ab motiu del tipich ball del ram que se celebra aquella nit.

La gernació qu'hi havia era tan grandiosa que dàurs penas pogueren introduir baix al Saló.

Aquell estol de belles noyas de cara alegre ab lo content dibuixat al rostre,

los trajes clars y variats de las mateixas,

lo moviment y l'animació pròpia de la

pera Valencia, Alacant, Cartagena,

Xarop de hipofosfats CLIMENT

La llegítima marca "SALUD"

Srs. Climent y C.^a—Tortosa.—Molt senyors meus: Lo Nen X. de tres anys, sofria desde més de un any de una escrufulacòrica. Cansat d'usar sens cap resultat quantas Emulsions y reconstituyents se presenten per aquests cossos, vaig ensejar los **Hipofosfats Climent**, trobant consol lo pacient ja en el primer frasco y molt prompte la curació completa.—**Dr. Siloni**, Catedràtic de Barcelona.

Srs. Climent y C.^a—Tortosa.—Molt senyors meus: Puch assegurarlos qu'en tots los cossos d'**Asthenia** presents a la meva clínica a causa d'afeccions genitales provinents de la falta de fixesa de les viscera abdominals (Enteròptosis) lo **Xarop Climent marca SALUD** m'ha donat inmillorables resultats.—**Dr. Gibert**, Especialista en parts y malalties de la dona.

Exigeixis lo llegítim **Xarop Climent SALUD**, únic aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig s'en expén altre del mateix nom.

ESTABLIMENT
DE
T. MONTAGUT

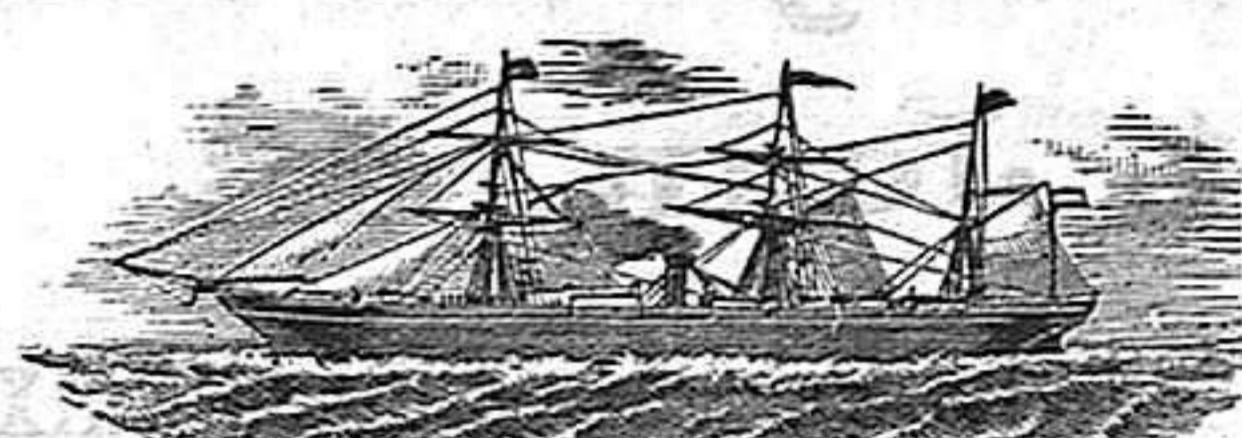
BANYS DE RIBAS

Aiguas bicarbonatadas, varietat sulfatada de dolsa temperatura

Direcció médica: Doctor D. CAMILO CASTELLUS

Indicades pera les enfermetats del ventrell, budells, fetge y òrgans biliars, matriu, aparato urinari y demés abdominals. Climà sumament agradable à l'estiu y tònic excitant, 810 metres sobre'l mar. Survey de fonda, baix la direcció de D. Joan Casanovas, cuiner de primer ordre; primer premi ab los certamens que ha pres part. Taulas francesa y espanyola, restaurant y especial pera malalts y persones delicades y tots los tractaments que's serveixin ordenar los respectius facultatius de cada malalt; preus de costum; salons de reunio, balls, periòdics, timbres y llum elèctrica, capella ab missa diaria, correu y telègrafo al mateix, direcció telegràfica **BANYS-RIBAS**.—Hi ha noves cuines y menjadors independents pera famílies que's vulguin arreglar-se'l menjar pel seu compte à 2, 4, 5 y 6 rals per persona y dia; rebaixas als que hi estiguen llarga temporada.

BARCELONA, UNIÓ, 23, botiga.—Pera informes y prospectes: UNIÓ, 23, botiga, BARCELONA

Serveys de la Companyia Trasatlàntica
DE
BARCELONA

Línia de Cuba y Méjich.—SERVEY DEL NORTE.—Lo dia 16 de Juliol sortirà de Bilbao lo 19 de Santander y lo 20 de Coruña, lo vapor **Alfonso XIII** directament pera Habana y Veracruz. Admet passatje y càrrega pera litorals de Cuba y pera Costafrime y Pacífic, ab trasbord à Habana al vapor de la Línia de Venezuela-Colombia, y pera Santo Domingo y San Pedro de Macoris, també ab trasbord à Habana.

SERVEY DEL MEDITERRANI.—Lo dia 23 de Juliol, sortirà de Barcelona, y lo 30 de Cadiz, lo vapor **Montevideo** directament pera Nova York, Habana y Veracruz. Combinacions pera distints punts dels Estats Units y litorals de Cuba. També s'admet passatje y càrrega pera Puerto Plata, ab trasbord à Habana.

Línia de Venezuela-Colombia.—Lo dia 11 de Juliol sortirà de Barcelona, y lo 13 de Málaga y el 15 de Cadiz lo vapor **León XIII** directament pera Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de Palma, Puerto Rico, Habana, Puerto Limón, Colón, Sabanilla Puerto Cabello y La Guayra, admeten passatje y càrrega pera Veracruz ab trasbord à Habana. Combina pel ferro-carril de Panamá ab las companyias de navegació del Pacífic pera qual port, admet passatje y càrrega ab billets y coneixements directes. Combinació pera'l litoral de Cuba y Puerto Rico. S'admet passatje y càrrega pera Puerto Plata ab trasbord à Puerto Rico y pera Santo Domingo y San Pedro de Macoris, ab trasbord à Habana.

Línia de Filipinas.—Lo dia 19 de Juliol sortirà de Barcelona, havent fet les escalas intermitges, lo vapor **Alicante** directament pera Port-Said, Suez, Aden, Colombo, Singapore y Manila, servint per trasbord los ports de la costa oriental de Africa, de la India, Java, Sumatra, China, Japó y Australia.

Línia de Buenos Aires.—Lo dia 2 de Juliol sortirà de Barcelona, y lo 3 de Valencia, y lo 5 de Málaga y lo 7 de Cadiz lo vapor **Reina M.ª Cristina** directament pera Santa Cruz de Tenerife, Montevideo y Buenos Aires. Admet passatje y càrrega pera Rio Janeiro, Santos, Punta Arenas, (Chile), Coronel y Valparaíso, ab trasbord à Cadiz al vapor de la Línia del Brasil.

Línia de Canàries.—Lo dia 17 de Juliol sortirà de Barcelona, y lo 18 de Valencia, y lo 19 d'Alacant y lo 22 de Cadiz, lo vapor **M. La Villaverde** directament pera Casablanca, Mazagán, Las Palmas y Santa Cruz de Tenerife, y Santa Cruz de la Palma, retornar à Barcelona per Santa Cruz de Tenerife, Cádiz, Málaga (facultativa), Alacant, y Valencia.

Línia de Fernando Poó.—El dia 25 de Juliol sortirà de Barcelona y el 30 de Cadiz, lo vapor **Larache** pera Fernando Poó, ab escalas en Casablanca, Mazagán y altres ports de la Costa occidental d'Africa y Golf de Guinea.

Línia de Tanger.—Sortidas de Cádiz: dilluns, dimecres y divendres. Sortidas de Tanger: dimarts, dijous y dissabtes.

Pera més informes dirigir-se a son agent D. **Emili Borrás**

de las acreditadas fàbricas de Chassaigne frères, Ortiz y Cussó. Armoniums y tota classe d'instruments de música.

Se'n lloguen de nous y usats á preus convencionals, desde 10 pessetas al mes.

S'afinan y componen tota mena de instruments de música á preus reduits.

Antich y acreditan magatzem de música de

Pianos

ANTONI ICART Y ALASÁ

23, San Agusti, 23.—TABRAGONA.—23, San Agusti, 23

Farmacia Plana al costat de la antiga

CASA FIGUERAS REAL, 6.—TARRAGONA

Provista de medicaments moderns adquirits d'origen.—Complet assortit de medicació pera curas antisèpticas.—Especialitat nacionals y extrangeras.

Aygues minero-medicinals TARRAGONA

Drogueria Plana

Antiga casa Figueras

Real 6, cantonada Rebolledo 20

En aquesta casa trobarà la indústria, la agricultura y las arts, un complet surtit de drogas, sulfat y primeras matèries pera abons ab riques garantida y de importació directa.

PREUS LIMITATS VERITAT

Sofre FLORESTILLA de la millor marca TARRAGONA

TOTHOM FOTÓGRAF

À LA CASA DE DROGAS y PRODUCTES QUÍMICHS

DE

SEBASTIA CARDONA

Trobaràn los aficionats à la fotografia un assortit complet de cambras, trespeus, cubetes, prempses escorredors, dipòsits d'ayga, esfumadors, calibres, fanals de varias formes, cartolinis, paper citrat Lumière, paper bromural il·lort, placas porcelanicas, targetas postals sensibles, estereoscòpicas y vistas estereoscòpicas y bany viratge combinat.

Dipòsitori del paper brillant Gelatinat citrat de plata y albumina marca «Tambour».

Cambra instantànea. Llamp express 9 per 12 ab 12 chasis, 70 pesetas

Periscope-Delta diafragma iris 9 per 12 ab 6 » 45

Express minimum 6 1/2 per 9 ab 6 » 10

6 1/2 per 9 ab 6 extra 13 »

9 per 12 » 70

9 per 18 » 110

de campanya » »

instantànea Periscope-Delta (Stereoscòpica)

linch lo gust de participarà la nombrósia clientela, que he rebut las cambras Stereoscòpicas (Delta-carrouche) ab propietat de poguer aplicar placas y pel·liculas. Premiada a l'exposició de París ab medalla d'or. Unica casa a Espanya que's troba en venda.

REVELADOR CARDONA

Unich en sa classe per ser lo més ràpit, no s'altera ni taca

PREUS SENS COMPETÈNCIA

SE DONAN INSTRUCCIONS.—LABORATORI À DISPOSICIÓ DELS CLIENTS

APODACA, 27, Y PLASSA D'OLÓZAGA, 9, TARRAGONA

Maquinaria agrícola, industrial y vinícola

Complet assortit en ferreteria

Marceli Vieens

Unich representant en aquesta província de l'important casa de Barcelona, Srs. Ignaci Sanpere y C.^a, constructors d'ardades y bògits pera ondes llaurades y demés màquines agrícoles.

Lo Camp de Tarragona

SETMANARI CATALANISTA

Redacció y Administració: Rambla St. Joan, 50, 1.^a

Tarragona, trimestre..... 1 pesseta

Fòra..... 1 »

Extranger..... 2 »

Número d'avuy..... 10 céts.

OBERT

del 1.er de juliol à

15 de setembre

Srs. Climent y C.^a—Tortosa.—Molt senyors meus: Ha venit presentat à la meva clínica la Sra. D.ª N. N. afecta de Cloroxanem, ab irregularitat en la menstruació, mancadura de gana y de forces, vaig prescriure-li lo **Xarop Climent marca SALUD**, y foren assombrosos los resultats, doncs, en poch temps cobrà apetit y forces y se li regularisaren las reglas.—**Dr. Siloni**, Catedràtic de Barcelona.

Srs. Climent y C.^a—Tortosa.—Molt senyors meus: Puch assegurarlos qu'en tots los cossos d'**Asthenia** presents a la meva clínica a causa d'afeccions genitales provinents de la falta de fixesa de les viscera abdominals (Enteròptosis) lo **Xarop Climent marca SALUD** m'ha donat inmillorables resultats.—**Dr. Gibert**, Especialista en parts y malalties de la dona.

Exigeixis lo llegítim **Xarop Climent SALUD**, únic aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig s'en expén altre del mateix nom.

ESTABLIMENT
DE
T. MONTAGUT

BANYS DE RIBAS

Aiguas bicarbonatadas, varietat sulfatada de dolsa temperatura

Direcció médica: Doctor D. CAMILO CASTELLUS

Indicades pera les enfermetats del ventrell, budells, fetge y òrgans biliars, matriu, aparato urinari y demés abdominals. Climà sumament agradable à l'estiu y tònic excitant, 810 metres sobre'l mar. Survey de fonda, baix la direcció de D. Joan Casanovas, cuiner de primer ordre; primer premi ab los certamens que ha pres part. Taulas francesa y espanyola, restaurant y especial pera malalts y persones delicades y tots los tractaments que's serveixin ordenar los respectius facultatius de cada malalt; preus de costum; salons de reunio, balls, periòdics, timbres y llum elèctrica, capella ab missa diaria, correu y telègrafo al mateix, direcció telegràfica **BANYS-RIBAS**.—Hi ha noves cuines y menjadors independents pera famílies que's vulguin arreglar-se'l menjar pel seu compte à 2, 4, 5 y 6 rals per persona y dia; rebaixas als que hi estiguen llarga temporada.

BARCELONA, UNIÓ, 23, botiga.—Pera informes y prospectes: UNIÓ, 23, botiga, BARCELONA

OBERT

del 1.er de juliol à

15 de setembre

15 de setembre

Srs. Climent y C.^a—Tortosa.—Molt senyors meus: Ha venit presentat à la meva clínica la Sra. D.ª N. N. afecta de Cloroxanem, ab irregularitat en la menstruació, mancadura de gana y de forces, vaig prescriure-li lo **Xarop Climent marca SALUD**, y foren assombrosos los resultats, doncs, en poch temps cobrà apetit y forces y se li regularisaren las reglas.—**Dr. Siloni**, Catedràtic de Barcelona.

Srs. Climent y C.^a—Tortosa.—Molt senyors meus: Puch assegurarlos qu'en tots los cossos d'**Asthenia** presents a la meva clínica a causa d'afeccions genitales provinents de la falta de fixesa de les viscera abdominals (Enteròptosis) lo **Xarop Climent marca SALUD** m'ha donat inmillorables resultats.—**Dr. Gibert**, Especialista en parts y malalties de la dona.

Exigeixis lo llegítim **Xarop Climent SALUD**, únic aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig s'en expén altre del mateix nom.

ESTABLIMENT
DE
T. MONTAGUT

BANYS DE RIBAS

Aiguas bicarbonatadas, varietat sulfatada de dolsa temperatura

Direcció médica: Doctor D. CAMILO CASTELLUS

Indicades pera les enfermetats del ventrell, budells, fetge y òrgans biliars, matriu, aparato urinari y demés abdominals. Climà sumament agradable à l'estiu y tònic excitant, 810 metres sobre'l mar. Survey de fonda, baix la direcció de D. Joan Casanovas, cuiner de primer ordre; primer premi ab los certamens que ha pres part. Taulas francesa y espanyola, restaurant y especial pera malalts y persones delicades y tots los tractaments que's serveixin ordenar los respectius facultatius de cada malalt; preus de costum; salons de reunio, balls, periòdics, timbres y llum elèctrica, capella ab missa diaria, correu y telègrafo al mateix, direcció telegràfica **BANYS-RIBAS**.—Hi ha noves cuines y menjadors independents pera famílies que's vulguen arreglar-se'l menjar pel seu compte à 2, 4, 5 y 6 rals per persona y dia; rebaixas als que hi estiguen llarga temporada.

BARCELONA, UNIÓ, 23, botiga.—Pera informes y prospectes: UNIÓ, 23, botiga, BARCELONA

OBERT

del 1.er de juliol à

15 de setembre

15 de setembre

Srs. Climent y C.^a—Tortosa.—Molt senyors meus: Ha venit presentat à la meva clínica la Sra. D.ª N. N. afecta de Cloroxanem, ab irregularitat en la menstruació, mancadura de gana y de forces, vaig prescriure-li lo **Xarop Climent marca SALUD**, y foren assombrosos los resultats, doncs, en poch temps cobrà apetit y forces y se li regularisaren las reglas.—**Dr. Siloni**, Catedràtic de Barcelona.

Srs. Climent y C.^a—Tortosa.—Molt senyors meus: Puch assegurarlos qu'en tots los cossos d'**Asthenia** presents a la meva clínica a causa d'afeccions genitales provin